

TOWAROZNAWSTWO

Opracowanie dla kwalifikacji HAN.01. Prowadzenie sprzedaży wyodrębnionej w zawodzie Sprzedawca 522301 oraz HAN.02 Prowadzenie działań handlowych wyodrębnionej w zawodzie Technik handlowiec 522305

Agnieszka Jeż, Anna Kowalska

konsultacja merytoryczna: ***Beata Belina***

E-book – Towaroznawstwo

E-book – Towaroznawstwo

TOWAROZNAWSTWO

Opracowanie dla kwalifikacji HAN.01. Prowadzenie sprzedaży wyodrębnionej w zawodzie sprzedawca 522301, technik handlowiec 522305, technik księgarstwa 522306 oraz HAN.02 Prowadzenie działań handlowych wyodrębnionej w zawodzie technik handlowiec 522305.

Agnieszka Jeż, Anna Kowalska

konsultacja merytoryczna: Beata Belina

E-book stworzony w ramach projektu „E-materiały do kształcenia zawodowego: obszar III – e-materiały dla branży: handlowej, ekonomiczno-administracyjnej”

Spis treści

1. [Pojęcia związane z towaroznawstwem](#)
2. [Klasyfikacja towarów](#)
 1. Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)
 2. Polska Klasyfikacja Działalności (PKD)
 3. Europejska Klasyfikacja Działalności (EKD)
 4. Nomenklatura Scalona (CN)

3. Jakość towarów i odbiór jakościowy towarów
4. Wartość użytkowa towarów
5. Charakterystyka towaroznawcza towarów żywnościowych i nieżywnościowych
 1. Towary żywnościowe
 2. Towary nieżywnościowe
6. Wykaz wykorzystanych źródeł

1. Pojęcia związane z towaroznawstwem

Towaroznawstwo to nauka zajmująca się badaniem i oceną właściwości użytkowych towarów oraz czynników wpływających na jakość oraz ich wartość użytkową.

Obszar zainteresowań tej dziedziny obejmuje całościowo „cykl życia produktu” począwszy od etapu projektowania, poprzez wytworzenie produktu, dystrybucję, handel i użytkowanie aż po jego likwidację.

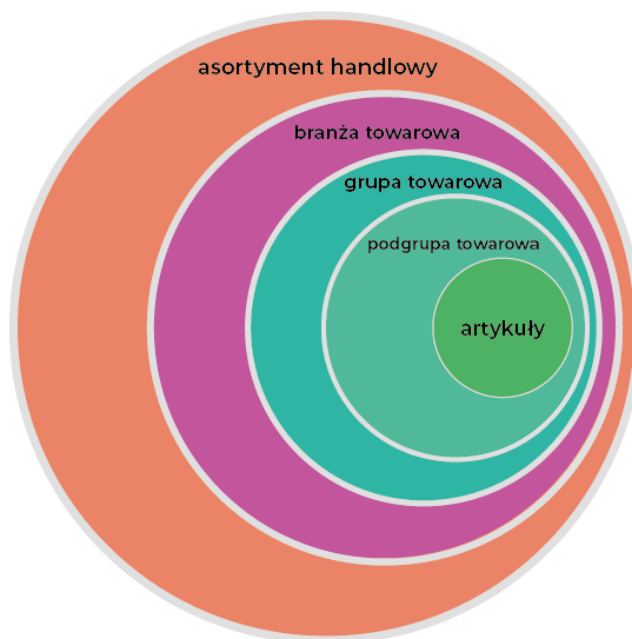
Towaroznawstwo pozwala na odpowiednie kształtowanie jakości wytwarzanych produktów oraz na ochronę podczas procesu pakowania, magazynowania oraz transportu. Wiąże się ze sprzedażą i marketingiem, dzięki czemu umożliwia określanie nowych jakościowych trendów rozwoju produktów.

W ramach towaroznawstwa wyróżnia się subdyscypliny: ekologię produktów, zarządzanie jakością produktów, towaroznawstwo produktów spożywczych, towaroznawstwo produktów przemysłowych a także towaroznawstwo opakowań.

Podstawowym pojęciem towaroznawstwa jest **towar**. Towary powstają w wyniku działalności człowieka lub są wydobywane, są użyteczne i podlegają obrotowi w celu sprzedaży lub wymiany. Towary mają wartość wymienną, są przeznaczone do sprzedaży i wymiany, a ich zadaniem jest zaspokojenie określonych ludzkich potrzeb. Dzięki swojej wartości użytkowej, czyli posiadanym właściwościom, towar jest przedmiotem społecznego zapotrzebowania.

Asortyment to zestawienie typów i gatunków towarów wytwarzanych przez różne zakłady przemysłowe (tzw. asortyment produkcyjny) albo pogrupowany zestaw towarów o wspólnych cechach, które są proponowane do sprzedaży przez sklepy, zakłady lub pośredników handlowych (tzw. asortyment handlowy).

Asortyment handlowy składa się z towarów tworzących branżę towarową, grupę towarową, podgrupę towarową i artykuły.

Schemat 1. Kategorie wchodzące w skład asortymentu handlowego

Źródło: Eduexpert Sp. z o. o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Branża towarowa – ogół towarów pochodzących z tej samej gałęzi produkcji, na ogół wytworzonych z tych samych surowców. Przykłady branż to spożywcza, motoryzacyjna, czy odzieżowa. Z branż wydziela się **grupy towarowe**, które są zestawem towarów o podobnym pochodzeniu i przeznaczeniu. Przykładowo pieczywo jest grupą towarową wyłonioną z branży spożywczej. Z grup towarowych wyodrębnia się z kolei **podgrupy towarowe**, które są wyróżnione na podstawie różnic m.in. sposobu użytkowania lub surowca, z którego towar jest wykonany. Przykładem podgrupy towarowej może być pieczywo razowe. **Artykuł** jest najmniejszym elementem asortymentu handlowego. Artykuły, choć są zróżnicowane pod względem rodzaju, modelu, gatunku, koloru czy marki, mają wspólne przeznaczenie.

Z wytwarzaniem i sprzedażą towarów wiążą się pojęcia normy, jakości, wartości użytkowej, bezpieczeństwa produktu i odbioru jakościowego towaru.

Norma stanowi wytyczne, zasady i sposoby postępowania, które odnoszą się do różnego rodzaju działalności badawczej, produkcyjnej lub usługowej.

Jakość jest to zespół cech towaru zagwarantowanych normami lub innymi przepisami, decydujących o jego atrakcyjności dla konsumentów i zapewniających zaspokojenie ich potrzeb.

Produkt bezpieczny to produkt, który stwarza umiarkowane zagrożenie (bądź nie stwarza żadnego) dla użytkownika, biorąc pod uwagę czas korzystania z produktu, jego rodzaj czy sposób uruchomienia.

Wartość użytkowa to całokształt właściwości towaru i jego zdolność do zaspokojenia określonych ludzkich potrzeb. Towar poprzez swoją wartość użytkową staje się

przedmiotem społecznego zapotrzebowania.

Odbiór jakościowy towaru stanowi zespół czynności zmierzających do stwierdzenia, czy towar dostarczony został zgodnie z zamówieniem, a jego stan jakościowy nie budzi zastrzeżeń – jest należycie zapakowany i oznakowany oraz ma dołączone niezbędne dokumenty i materiały towarzyszące, takie jak gwarancja, instrukcja obsługi itp. W wyniku odbioru jakościowego towaru, zapadają decyzje dotyczące zapłaty za niego, a następnie skierowania go do sprzedaży lub innego wykorzystania, a w razie potrzeby – późniejszej reklamacji.

Towaroznawstwo zajmuje się m.in.:

- rozpoznawaniem i badaniem towarów;
- kwalifikowaniem towarów do klasy jakościowej i gatunku;
- dokonywaniem oceny jakości towarów;
- dokonywaniem odbioru jakościowego towarów;
- dokonywaniem oceny właściwości oraz cech towarów;
- analizowaniem czynników, które mają wpływ na jakość towaru, cenę oraz wartość;
- zabezpieczaniem towarów przed wpływem warunków atmosferycznych podczas użytkowania, transportu czy przechowywania.

Tabela 1. Podział towaroznawstwa

Opracowanie własne na podstawie: Kocierz K., Misiarz M., *Towar jako przedmiot handlu*, WSiP, Warszawa 2014.

Towaroznawstwo ogólne - zagadnienia wspólne dla całej dyscypliny nauki.	Towaroznawstwo artykułów żywnościowych - poznanie towarów.	Towaroznawstwo artykułów nieżywnościowych - poznanie towarów oraz ich przeznaczenia i właściwości - przykładowe artykuły.
• zasady klasyfikacji towarów • opakowania • logistyka • ocena jakości • metody badań • magazynowanie	• wartości odżywczych • wartości energetycznych • właściwości chemicznych • właściwości fizycznych	• ubrania • obuwie • kosmetyki

[Powrót do spisu treści](#)

2. Klasyfikacja towarów

2.1. Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU 2015)

PKWiU jest to rodzaj klasyfikacji produktów krajowych i importowanych. Klasyfikacja ta jest związana zakresowo, pojęciowo oraz kodowo z międzynarodowymi klasyfikacjami towarów.

Numer w klasyfikacji jest zbudowany z określonych elementów: sekcji, działów, grup, klas, kategorii, podkategorii i pozycji. Pierwsze 4 poziomy to podział produktów według ich pochodzenia. Poziom 5 i 6 (kategorie oraz podkategorie) to podział produktów zgodny z poziomami w europejskich klasyfikacjach produktów, według działalności wraz z ich symbolami i nazwami. Natomiast grupowanie na poziomie 7 ma charakter wyłącznie krajowy.

Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (DZ. U. z 2015 r. poz. 1676) do stosowania od dnia 1 stycznia 2016 r. w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej.

Schemat 2. Zasady metodyczne polskiej klasyfikacji wyrobów i usług

Źródło: Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług 2015, dostępny w internecie:

<http://www.klasyfikacje.gofin.pl/pkwiu2015/1,0,3,zasady-metodyczne-polskiej-klasyfikacji-wyrobow-i-uslugpkwiu.html> [dostęp 7.04.2021].

PKWiU wykorzystywane jest do celów związanych z opodatkowaniem towarów i usług oraz podatkiem dochodowym od osób fizycznych i prawnych.

Zgodnie z prawem, to na przedsiębiorcy leży obowiązek ustalenia odpowiedniego kodu PKWiU dla produkowanych towarów lub świadczonych usług. Pomocna w wyborze może być internetowa wyszukiwarka kodów. W przypadku dużych trudności z wybraniem odpowiedniego kodu, można złożyć pisemny wniosek do Ośrodka Klasyfikacji i Nomenklatur Urzędu Statystycznego.

Kod PKWiU zbudowany jest maksymalnie z 7 poziomów, oznaczających kolejne, bardziej szczegółowe poziomy klasyfikacji. Przedstawia to poniższa tabela.

Tabela 2. Przykład podziału PKWiU na poszczególne poziomy

B	Sekcja	sekcja B Produkty górnictwa i wydobywania
XX	Dział	dział 06 Ropa naftowa i gaz ziemny
XX.X	Grupa	grupa 06.1 Ropa naftowa
XX.XX	Klasa	klasa 06.10 Ropa naftowa
XX.XX.X	Kategoria	kategoria 06.10.1 Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe
XX.XX.XX	Podkategoria	podkategoria 06.10.10 Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe
XX.XX.XX.X	Pozycja	pozycja 06.10.10.0 Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe

Źródło: [https://nfg.pl/blog/czym-jest-polska-klasyfikacja-wyrobow-i-uslug-\(pkwiu\)](https://nfg.pl/blog/czym-jest-polska-klasyfikacja-wyrobow-i-uslug-(pkwiu)) (data dostępu: 18.05.2022)

Tabela 3. Dział 6 w klasyfikacji PKWiU

Symbol PKWiU 2015	Nazwa grupowania
06	ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY
06.1	ROPA NAFTOWA
06.10	ROPA NAFTOWA
06.10.1	OLEJE ROPY NAFTOWEJ I OLEJE OTRZYMYWANE Z MINERAŁÓW BITUMICZNYCH, SUROWE
06.10.10	Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe
06.10.10.0	Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe
06.10.2	ŁUPKI BITUMICZNE LUB NAFTOWE ORAZ PIASKI BITUMICZNE
06.10.20	Łupki bitumiczne lub naftowe oraz piaski bitumiczne
06.10.20.0	Łupki bitumiczne lub naftowe oraz piaski bitumiczne
06.2	GAZ ZIEMNY W STANIE CIEKŁYM LUB GAZOWYM
06.20	GAZ ZIEMNY W STANIE CIEKŁYM LUB GAZOWYM
06.20.1	GAZ ZIEMNY W STANIE CIEKŁYM LUB GAZOWYM
06.20.10	Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym
06.20.10.0	Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym

Źródło: <http://www.klasyfikacje.gofin.pl/pkwiu2015/1,2,574,ropa-naftowa-i-gaz-ziemny.html#D06> (data dostępu: 18.05.2022)

Przykład

Analizując numer PKWiU – 56.10.11.0 (Usługi przygotowywania i podawania posiłków w restauracjach), możemy dojść do wniosku, że poszczególne elementy numeru oznaczają:

- sekcja I – usługi związane z zakwaterowaniem i usługi gastronomiczne,
- dział 56 – usługi związane z wyżywieniem,
- grupa 56.1 – usługi restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych,
- klasa 56.10 – usługi restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych,
- kategoria 56.10.1 – usługi restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych,
- podkategoria 56.10.11 – usługi przygotowywania i podawania posiłków w restauracjach,
- pozycja 56.10.11.0 – oznacza, że dane grupowanie nie będzie mieć więcej poziomów.

Źródło: Wyjaśnienie do Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015)

https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkwiu_15/pdf/wyjasnieniaPKWiU2015_10maj_int.pdf (data dostępu: 18.05.2022)

2.2. Polska Klasyfikacja Działalności (PKD)

Obecnie PKD 2007 to umownie przyjęty, hierarchicznie usystematyzowany podział rodzajów działalności społeczno-gospodarczej, wykonywanych przez podmioty gospodarcze.

PKD zostało wprowadzone zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 24.12.2007 w sprawie PKD (Dz.U. 251, poz. 1885).

Kod PKD to symbol pięciznakowy, który określa rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej. Składa się on z dużej litery alfabetu oraz czterech cyfr.

Struktura PKD przedstawiona została w tabeli poniżej.

Tabela 4. Struktura Polskiej Klasyfikacji Działalności

POZIOM PIERWSZY SEKCJA	POZIOM DRUGI DZIAŁ	POZIOM TRZECI GRUPA	POZIOM CZWARTY KLASA	POZ PC
------------------------------	-----------------------	---------------------------	----------------------------	-----------

POZIOM PIERWSZY SEKCJA	POZIOM DRUGI DZIAŁ	POZIOM TRZECI GRUPA	POZIOM CZWARTY KLASA	POZ PKD
Ten poziom oznacza się symbolem jednoliterowym. Dzieli ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego i ogólnego podziału pracy.	Oznaczony dwucyfrowym kodem numerycznym, dzieli ogólną zbiorowość na 88 grupowań rodzajów działalności, na które składają się czynności według cech mających zasadnicze znaczenie zarówno przy określaniu stopnia podobieństwa, jak i przy rozpatrywaniu powiązań występujących w gospodarce narodowej (np. w tablicach przepływów międzygałęziowych).	Poziom trzeci, oznaczony trzycyfrowym kodem numerycznym, obejmuje 272 grupowania rodzajów działalności, dających się wyodrębnić z punktu widzenia procesu produkcyjnego, przeznaczenia produkcji lub charakteru usługi, ewentualnie specyfiki jej odbiorcy.	Poziom czwarty, oznaczony czterocyfrowym kodem numerycznym, obejmuje 615 grupowań rodzajów działalności, dających się wyodrębnić z punktu widzenia specjalizacji procesu produkcyjnego czy też działalności usługowej.	oznaczony pięciocyfrowym kodem alfanumerycznym, obejmuje 615 grupowań rodzajów działalności, dających się wyodrębnić z punktu widzenia charakteru działalności dla polskiej gospodarki i będących przedmiotem obserwacji statystycznej.

Źródło: https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkd_07/pdf/zasady_budowy_pkd.pdf, data dostępu: 1.04.2022

Wybór symbolu PKD następuje podczas wypełniania wniosku CEIDG-1. Wniosek do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jest jednocześnie zgłoszeniem do ZUS/KRUS, GUS oraz naczelnika urzędu skarbowego.

Wniosek CEIDG- 1 wypełniany jest przez przedsiębiorców, którzy są osobami fizycznymi. W momencie zakładania przedsiębiorstwa wybierany jest kod PKD , określający rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej.

To przedsiębiorca we własnym zakresie jest zobowiązany do ustalenia (przynajmniej jednego) odpowiedniego numeru PKD. Pomocnym narzędziem dla przyszłego przedsiębiorcy, bądź poszerzającego lub zawężającego profil działalności jest wyszukiwarka kodów PKD, znajdująca się na stronie GUS (Główny Urząd Statystyczny).

Poniżej przedstawiono podział działalności według kodów PKD:

- Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – budownictwo;
- Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli;
- Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – informacja i komunikacja;
- Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – edukacja;
- Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tabela 5. Fragment bazy kodów PKD (sekcja D) z uwzględnieniem sekcji, działu, grupy, klasy, symbolu PKD i opisu kodu

Sekcja	Dział	Grupa	Klasa	Symbol PKD	Opis
D	35	35.1	35.11	PKD 35.11.Z	Wytwarzanie energii elektrycznej
D	35	35.1	35.12	PKD 35.12.Z	Przesyłanie energii elektrycznej
D	35	35.1	35.13	PKD 35.13.Z	Dystrybucja energii elektrycznej

Sekcja	Dział	Grupa	Klasa	Symbol PKD	Opis
D	35	35.1	35.14	PKD 35.14.Z	Handel energią elektryczną
D	35	35.2	35.21	PKD 35.21.Z	Wytwarzanie paliw gazowych
D	35	35.2	35.22	PKD 35.22.Z	Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym
D	35	35.2	35.23	PKD 35.23.Z	Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym
D	35	35.3	35.30	PKD 35.30.Z	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Tabela 6. Fragment bazy kodów PKD (sekcja I) z uwzględnieniem sekcji, działu, grupy, klasy, symbolu PKD i opisu kodu

Sekcja	Dział	Grupa	Klasa	Symbol PKD	Opis
I	55	55.1	55.10	PKD 55.10.Z	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania
I	55	55.2	55.20	PKD 55.20.Z	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania
I	55	55.3	55.30	PKD 55.30.Z	Pola kempingowe i pola namiotowe
I	55	55.9	55.90	PKD 55.90.Z	Pozostałe zakwaterowanie
I	56	56.1	56.10	PKD 56.10.A	Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne
I	56	56.1	56.10	PKD 56.10.B	Ruchome placówki gastronomiczne
I	56	56.2	56.21	PKD 56.21.Z	Przygotowywanie i dostarczanie żywności do odbiorców zewnętrznych (catering)
I	56	56.2	56.29	PKD 56.29.Z	Pozostała usługowa działalność gastronomiczna

Sekcja	Dział	Grupa	Klasa	Symbol PKD	Opis
I	56	56.3	56.30	PKD 56.30.Z	Przygotowywanie i podawanie napojów

2.3. Europejska Klasyfikacja Działalności (EKD)

To pogrupowany zbiór rodzajów działalności społeczno-gospodarczych, które występują w gospodarce narodowej. Klasyfikacja ta obejmowała 15 sekcji działalności gospodarczej, a jej głównym celem było gromadzenie oraz porównywanie danych statystycznych z pozostałymi państwami UE. Obowiązywała w Polsce w latach 1994-1999 zastępując wówczas KGN (Klasyfikację Gospodarki Narodowej).

Z dniem 1 stycznia 2000 roku EKD została zastąpiona przez PKD.

EKD służyła do:

- kwalifikowania podmiotów gospodarczych, zgodnie z rodzajem prowadzonej działalności;
- gromadzenia i przedstawiania danych według określonych rodzajów działalności gospodarczych;
- opracowania porównań międzynarodowych według tych samych kategorii rodzajów działalności.

Tabela 7. Układ wybranych kodów EKD wraz z branżami

01...02	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
05...05	rybactwo, rybołówstwo
10...14	górnictwo
15...37	przetwórstwo przemysłowe
40...41	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę
45...45	budownictwo
50...52	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, artykułów użytku osobistego i domowego
55...55	hotele i restauracje

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Europejska_Klasyfikacja_Dzia%C5%82alno%C5%9Bci, data dostępu: 1.04.2022

2.4. Nomenklatura Scalona (CN)

To wykaz towarów uregulowany w prawie Unii Europejskiej, dzięki któremu można sklasyfikować towary na potrzeby obrotu międzynarodowego, obrotu wewnątrzwspólnotowego oraz tworzenia statystyk dotyczących handlu zagranicznego UE.

Nadzór nad Nomenklaturą Scaloną sprawuje Komisja Europejska, która co roku publikuje jej nową wersję.

Nomenklatura to ośmiocyfrowy system kodowania produktów, oparty na Systemie Zharmonizowanym HS. Sześć pierwszych znaków musi być w pełni zgodnych z System Zharmonizowanym natomiast siódma oraz ósma cyfra stanowią określenie podpozycji CN. Nomenklatura Scalona podzielona jest na sekcje, działy, pozycje oraz podpozycje.

Od 1 lipca 2020 r. nastąpiły zmiany w sposobie identyfikowania towarów i usług. Zaprzesano stosowania PKWiU (2008) na rzecz: nomenklatury scalonej (CN) albo Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) w zakresie towarów oraz aktualnej Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) w zakresie usług.

Źródło: <https://stat.gov.pl/aktualnosci/ustalanie-kodow-cn-i-pkwiu-na-potrzeby-vat,304,1.html?contrast=default>, data dostępu 29.08.2022 r.

Tabela 8. Fragment opisowej wersji Nomenklatury Scalonej z 2022 r.

DZIAŁ 52	BAWEŁNA
5201 00	Bawełna, niezgrzeblona ani nieczesana
5201 00 10	Bawełna, niezgrzeblona ani nieczesana, higroskopijna lub bielona
5201 00 90	Bawełna, niezgrzeblona ani nieczesana (z wył. higroskopijnej lub bielonej)
5202	Odpady bawełniane, włącznie z odpadami przędzy i szarpanką rozwłóknioną
5202 10 00	Odpady bawełniane, włącznie z odpadami nici
5202 91 00	Szarpanka rozwłókniona z bawełny
5202 99 00	Odpady bawełniane (z wył. odpadów przędzy, odpadów nici i szarpanki rozwłóknionej)
5203 00 00	Bawełna, zgrzeblona lub czesana
5204	Nici bawełniane do szycia, nawet pakowane do sprzedaży detalicznej

5204 11 00	Nici do szycia, zawierające $\geq 85\%$ masy bawełny (z wył. pakowanych do sprzedaży detalicznej)
5204 19 00	Nici do szycia, zawierające głównie, ale $< 85\%$ masy bawełny (z wył. pakowanych do sprzedaży detalicznej)
5204 20 00	Nici bawełniane do szycia, pakowane do sprzedaży detalicznej

Źródło: <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/cn/index.html>, data dostępu: 19.08.2022

Powrót do spisu treści

3. Jakość towarów i odbiór jakościowy towarów

Jakość jest to zespół właściwości danego wyrobu, zagwarantowanych normami lub innymi przepisami. O jakości decydują określone cechy zapewniające użyteczność towaru oraz jego atrakcyjność dla konsumenta.

Jakość określa stopień zgodności towaru z wymaganiami, jakie zostały mu postawione. Ze względu na dużą konkurencyjność na rynku, producenci i nabywcy przywiązują wielką wagę do jakości towarów. Lepsza jakość jest gwarancją zadowolenia nabywcy, a co za tym idzie, jego lojalności. Dodatkowo, dzięki jakości można obniżyć koszty związane z naprawami czy reklamacjami.

Cechy, które opisują dany towar, mogą być:

- **mierzalne** – towar opisywany jest za pomocą jednostek miar, m.in. masy, gęstości, wymiaru czy składu produktu;
- **niemierzalne** – są to cechy opisywane jedynie słownie poprzez zastosowanie umownej punktacji czy porównanie do wzorca, (np. kolor, rodzaj materiału).

Aby określić jakość towaru, można wziąć pod uwagę następujące aspekty:

- techniczne – o tych cechach decydują parametry techniczne, funkcje produktu oraz właściwości fizykochemiczne, np. masa, skład, rodzaj technologii i materiałów;
- użytkowe – należą do nich: niezawodność, funkcjonalność, bezpieczeństwo i dogodność użytkowania;
- estetyczne – opisują staranność wykonania i wygląd zewnętrzny wyrobu – cechy te są odbierane wyłącznie za pomocą narządów zmysłu;
- ekonomiczne – ściśle związane z aspektem finansowym, np. ceną zakupu, kosztami transportu, naprawą;
- ekologiczne – przedstawiają oddziaływanie produktu na środowisko naturalne;
- ergonomiczne – wyznaczają stopień dostosowania określonego produktu do fizycznych, psychicznych i anatomicznych cech użytkownika;

- logistyczne – określają szereg działań związanych z przemieszczaniem oraz magazynowaniem towaru.

Odbiór jakościowy towaru – stanowi zespół czynności zmierzających do stwierdzenia, czy towar dostarczony został zgodnie z zamówieniem, a jego stan jakościowy nie budzi zastrzeżeń – jest należycie zapakowany i oznakowany oraz ma dołączone niezbędne dokumenty i materiały towarzyszące, takie jak gwarancja, instrukcja obsługi itp. W wyniku odbioru jakościowego towaru, zapadają decyzje dotyczące zapłaty za niego, a następnie skierowania go do sprzedaży lub innego wykorzystania, a w razie potrzeby – późniejszej reklamacji.

[Powrót do spisu treści](#)

4. Wartość użytkowa towarów

Jakość towaru powinna być skorelowana z użytecznością, ponieważ to potencjalny nabywca towaru i jego oczekiwania decydują o tym, jakie cechy powinien posiadać produkt. Nabywcy, kupując produkt, oczekują określonej wartości użytkowej, która zależy od jego właściwości fizycznych i chemicznych. Dlatego zanim produkty znajdą się na rynku, przechodzą rozmaite testy.

Wartość użytkowa jest to całokształt właściwości towaru, które składają się na jego zdolność do zaspokajania określonych potrzeb człowieka. Towar, poprzez swoją wartość użytkową, staje się przedmiotem społecznego zapotrzebowania.

Najczęściej weryfikowanymi cechami produktów, które pozwalają ustalić stopień zgodności z wymogami są:

- funkcjonalność,
- bezawaryjność,
- trwałość,
- bezpieczeństwo,
- skład chemiczny.

Dzięki zainteresowaniu nabywców wartością użytkową produktów, producenci dążą do spełnienia rosnących oczekiwań konsumentów. Zdarza się jednak, że produkty mają wady, które obniżają wartość użytkową towaru, a czasem nawet mogą stanowić przyczynę jego bezużyteczności.

Rysunek 5. Podział wad ze względu na znaczenie

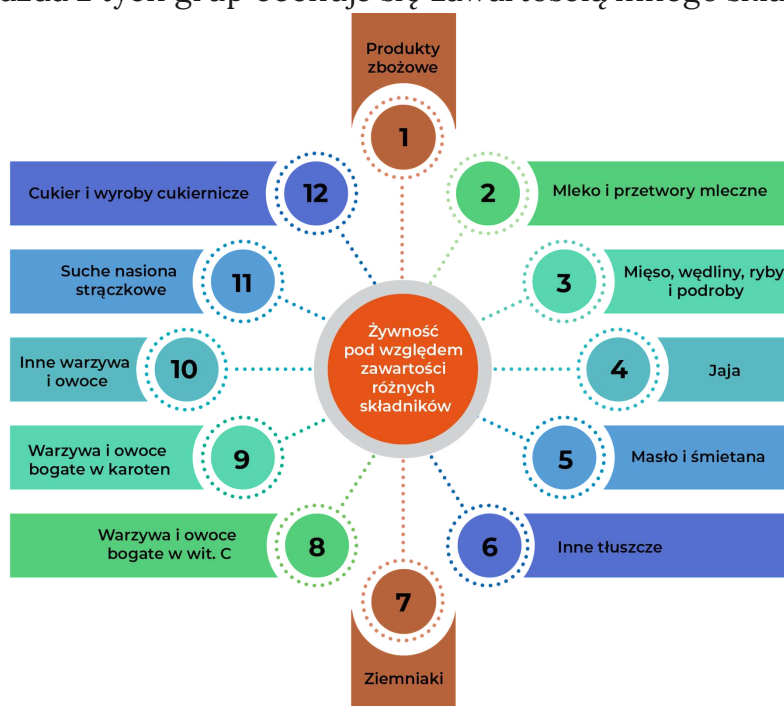
Źródło: Wielgosik I., *Towar jako przedmiot handlu*, Wydawnictwo eMPI2 Mariana Pietraszewskiego s.c., Poznań 2020.

Powrót do spisu treści

5. Charakterystyka towaroznawcza towarów żywnościowych i nieżywnościowych

5.1. Towary żywnościowe

Żywność pod względem zawartości różnych składników można podzielić na dwanaście grup produktów. Każda z tych grup cechuje się zawartością innego składnika.

Rysunek 8. Podział towarów żywnościowych. Żywność pod względem zawartości różnych składników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://bonavita.pl/charakterystyka-12-grup-produktow-spozywczych-i-ich-znaczenie-dla-organizmu>, data dostępu: 07.04.2022.

Produkty zbożowe – produkty, które powstały w wyniku obróbki ziarna zbóż, różniące się stopniem rozdrobnienia; najbardziej rozdrobnione są mąki, a najmniej kasze. Do tej grupy towarowej zaliczamy: zboża, mąkę, kaszę, makarony, pieczywo. Produkty zbożowe zawierają białko (niepełnowartościowe), błonnik pokarmowy, żelazo, fosfor oraz witaminy B1 i B3.

Mleko i jego przetwory, jaja – mleko krowie stanowi niemal 90% produkcji mlecznej. Na rynku najczęściej spotykane jest mleko sterylizowane, pasteryzowane oraz koncentraty mleczne. Do tej grupy towarowej zaliczamy: śmietanę i śmietankę, napoje mleczne fermentowane i niefermentowane, sery. Mleko jest źródłem wapnia, natomiast jego wyroby zawierają dodatkowo fosfor, magnez, witaminę A i B2.

Mięso, wędlina, drób i ryby i przetwory mięsne – zwierzęta hodowlane, z których pozyskuje się mięso to: bydło, cielęta, trzoda chlewna, konie, kozy i króliki. Produktami mięsnymi są przetwory (m.in. wędliny, konserwy mięsne, przetwory mięsne paczkowane), które uzyskuje się z przerobu mięsa, podrobów i tłuszczów zwierzęcych, do których dodawane są inne składniki. Drób to mięso pozyskiwane z domowego ptactwa hodowlanego (kury, kaczki, indyki, gęsi). Produkty w tej grupie są źródłem białka (pełnowartościowego), witaminy B3 i B2. Produkty rybne są źródłem wysokowartościowego białka. Mają krótką trwałość – szybko i łatwo ulegają zepsuciu.

Jaja – są jednym z najbardziej wartościowych produktów spożywczych, ponieważ zawierają pełnowartościowe białko zwierzęce, małą ilość węglowodanów, składniki mineralne i witaminy oraz łatwo przyswajalny tłuszcz.

Masło i śmietana – to produkty pochodzenia zwierzęcego z wysoką zawartością cholesterolu i tłuszczu. Masło stanowi bogate źródło witaminy A.

Inne tłuszcze – tłuszcze dzielimy na roślinne i zwierzęce. Tłuszcze roślinne (np. oleje, margaryna) pochodzą z nasion oraz owoców roślin oleistych, np. rzepaku, maku, soi, lnu, sezamu. Natomiast tłuszcze zwierzęce pozyskiwane są z tkanki tłuszczowej zwierząt lub mleka i przetwarzane na np. smalec, masło lub słoninę.

Ziemniaki – to produkt o wysokiej zawartości witaminy B3 oraz magnezu. Są również źródłem witaminy C.

Warzywa i owoce bogate w witaminę C – w tej grupie znajdziemy m.in.: koperek, chrzan, szczypior, paprykę, pietruszkę, brukselkę, maliny, jagody, pomarańcze czy truskawki. Owoce są jadalnymi częściami roślin niewarzywnych, uprawianymi w ogrodach, w sadach lub na plantacjach, a także rosnącymi naturalnie w lesie.

Warzywa i owoce bogate w karoten – w grupie tej znajdziemy owoce i warzywa, które są źródłem witaminy A i C oraz wapnia, są to m.in. marchew, morela, cykoria, dynia, melon, sałata czy szpinak.

Inne warzywa i owoce – są to produkty zawierające błonnik, witaminę C i są źródłem węglowodanów złożonych.

Suche nasiona strączkowe – warzywa o dużych jadalnych nasionach, np. fasola, groch, soczewica. Zawierają dużo białka oraz witaminy z grupy B. Wspierają układ krwionośny oraz nerwowy.

Cukier, wyroby cukiernicze i miód – cukier najczęściej otrzymywany jest z trzciny cukrowej oraz z buraków cukrowych. To wyrób o bardzo dużej kaloryczności. Wyroby cukiernicze są produktami o wysokiej zawartości cukru, wzbogaconymi o tłuszcze, skrobię i białka. Wyroby te nie mają dużej wartości odżywczej.

5.2. Towary nieżywnościowe

Do towarów nieżywnościowych zalicza się produkty, które służą zaspokojeniu potrzeb konsumentów niezwiązanych ze spożywaniem pokarmu lub napojów. Do takich potrzeb należą m.in. urządzenie i wyposażenie mieszkania, higiena osobista i ochrona zdrowia, kultura, oświata, wypoczynek, transport.

Rysunek 9. Towary nieżywnościowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://pubhtml5.com/gisr/uuxq/basic>, data dostępu: 07.04.2021.

Wyroby włókiennicze – włókna to podstawowy surowiec służący do wyrobów materiałów. Wykorzystywane są do produkcji nitek, z nich zaś wyrabiane są materiały i tkaniny odzieżowe. Włókna dzielimy na naturalne roślinne (np. wełna i len), naturalne zwierzęce (np. kaszmir, jedwab i wełna owcza), naturalne syntetyczne (azbest), włókna sztuczne (np. kauczukowe), chemiczne syntetyczne (np. poliester i poliamid), włókna szklane i przędze, metalowe, wyroby włókiennicze (nitka, tkanina i dzianina).

Zabawki – przedmioty przeznaczone dla dzieci oraz zwierząt, służące do zabawy, ewentualnie też edukacji. Ich główną cechą powinna być funkcjonalność oraz bezpieczeństwo użytkowania.

Wyroby elektrotechniczne, sprzęt elektroniczny i AGD – do wyrobów elektrotechnicznych zalicza się kable, przewody i żarówki. Urządzenia elektrotechniczne muszą być oznaczone znakami informacyjnymi. Do wyrobów elektrotechnicznych należą m.in. telefony komórkowe, radia, telewizory, sprzęt komputerowy i muzyczny.

Skóra i wyroby skórzane – skóra poddana wyprawianiu staje się półfabrykatem – ten zaś służy do produkcji wyrobów skórzanych, czyli tzw. skóry gotowej. Najważniejszym wyrobem skórzanym jest obuwie.

Artykuły chemii gospodarczej – są to artykuły pomagające w utrzymywaniu czystości (środki do czyszczenia i mycia naczyń i urządzeń sanitarnych) oraz służące do prania (wybielacze, środki piorące, środki do zmiękczenia i płukania tkanin).

Wyroby kosmetyczno-perfumeryjne – do ich wytwarzania potrzebne są różnorodne surowce pochodzenia mineralnego, organicznego oraz nieorganicznego. Do grupy wyrobów kosmetyczno-perfumeryjnych zalicza się: środki kosmetyczne, środki upiększające, wyroby perfumeryjne, środki do pielęgnacji jamy ustnej, środki kosmetyczne do włosów. Są to również środki higieniczno-kosmetyczne (np. chusteczki higieniczne), papier i wyroby papiernicze (np. masy długowłókniste, makulatura), szkło.

[Powrót do spisu treści](#)

6. Wykaz wykorzystanych źródeł

Bibliografia

1. Andrzejczak D., Mikina A., Wajgner M., *Organizowanie sprzedaży. Towar jako przedmiot handlu*, WSiP, Warszawa 2013.
2. Karpiel Ł., Skrzypek M., *Towaroznawstwo ogólne*, AE, Kraków 2000.
3. Kocierz K., Misiarz M., *Towar jako przedmiot handlu*, WSiP, Warszawa 2014.
4. Kołożyn-Krajewska D., Sikora T., *Towaroznawstwo żywności*, WSiP, Warszawa 2012.
5. Miller P., Radwanowicz H., *Towaroznawstwo wyrobów nieżywnościowych*, WSiP, Warszawa 2009.
6. Misiarz M., Kocierz K., *Towaroznawstwo*, Wydawnictwo REA, Rzeszów 2008.
7. Wielgosik I., *Towar jako przedmiot handlu*, Wydawnictwo eMPi2 Mariana Pietraszewskiego s.c., Poznań 2020.
8. Zembruska B., *Towaroznawstwo*, Wyd. Difin, Warszawa 2010.
9. Zielińska H., *Organizacja sprzedaży*, Wydawnictwo Rea, Warszawa 2009.

Netografia

- Klasyfikacja PKD, <https://www.biznes.gov.pl/pl/klasyfikacja-pkd> (dostęp 01.02.2022).
- Polska Klasyfikacja Działalności, [w:] Encyklopedia prawa, www.infor.pl/prawo/encyklopedia-prawa/p/290746,Polska-Klasyfikacja-Dzialalnosci.html (dostęp 01.02.2022).
- Zasady metodyczne Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług, www.klasyfikacje.gofin.pl/pkwu2015/1,0,3,zasady-metodyczne-polskiej-klasyfikacji-wyrobow-i-uslug-pkwu.html (dostęp 01.02.2022).
- Towar jako element sprzedaży, <http://www.pcez-bytow.pl/download/plk/1m8.pdf> (Plik o wielkości 1,46 MB w języku polskim, dostęp 01.02.2022).
- Co to jest klasyfikacja PKD? www.pit.pl/aktualnosci/co-to-jest-klasyfikacja-pkd-917406 (dostęp 01.02.2022).
- Czym właściwie jest PKD? www.pkd.com.pl/czym-wlasciwie-jest-pkd.html (dostęp 01.02.2022).
- Klasyfikacja PKD – podstawowe informacje www.poradnikprzedsiębiorcy.pl/-klasyfikacja-pkd (dostęp 01.02.2022).
- Charakterystyka towaroznawcza towarów nieżywnościowych, www.pubhtml5.com/gisr/uuxq/basic (dostęp 01.02.2022).
- Wyjaśnienia do Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkwu_15/pdf/wyjasnieniaPKWiU2015_10maj_int.pdf (Plik o wielkości 8,12 MB w języku polskim, dostęp 01.02.2022).
- Zasady budowy PKD https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkd_07/pdf/zasady_budowy_pkd.pdf (Plik o wielkości 324 KB w języku polskim, dostęp 01.02.2022).
- Europejska Klasyfikacja Działalności – definicja https://pl.wikipedia.org/wiki/Europejska_Klasyfikacja_Dzia%C5%82alno%C5%9Bci (dostęp 15.06.2021).

Powiązane materiały multimedialne

- Dokumentacja interaktywna: “Zbiór dokumentów w organizacji sprzedaży”
- Program ćwiczeniowy: “Dobór i wypełnienie dokumentów handlowych”